

V Nitre objavili vzácnu fresku

Na Nitrianskom hrade objavili reštaurátori vzácnu stredovekú fresku z druhej polovice 14. storočia. Nástená maľba v Katedrále svätého Emeráma sa skrývala v dolnej lodi kostola za oltárom. Technika maľby prezrádza, že ide o dielo talianskeho majstra z najšpičkovejšieho prostredia Florencie alebo Sieny. „Dalo by sa povedať, že už tu cítime predobraz renesancie v tej maľbe, a to v čase, keď sa ešte len naplno rozvíjala stredoveká maľba na Slovensku,“ povedal vedúci reštaurátorských prác Vladislav Plekanec. Autor fresky sa podľa jeho názoru zrejme vyškolicil priamo v dielni niektorého talianskeho majstra. Vyzdobit' katedrálu v Nitre zrejme prišiel na pozvanie vtedajšieho biskupstva. Na freske vidieť niekoľko hláv svätcov a skupinu veriacich, podľa čoho sa Plekanec domnieva, že by teoreticky mohlo ísť o vyobrazenie posledného súdu. Maľba bola prekrytá ešte barokovou vrstvou. Odkrytie jej ďalších častí bude zrejme nemožné, pretože na

to by bolo potrebné rozobrať vzácny oltár. Najkvalitnejšie stredoveké nástenné maľby na Slovensku sa podľa hodnotenia odborníkov nachádzajú v rímskokatolíckom kostole svätého Mikuláša v Sazdiciach v okrese Levice. Podľa Plekanca sa im novoobjavená freska určite vyrovná. V roku 2007 našli reštaurátori v Katedrále svätého Emeráma najstaršie pastofórium v celom bývalom Uhorsku. Ide o schránku na uchovávanie sviatosti oltárnej. Doska s nápisom ho datuje do roku 1497. Na území bývalého Uhorska sa nachádzajú len štyri renesančné pastofóriá, nitrianske je z nich najstaršie. Rekonštrukcia interiéru katedrály trvá už siedmy rok, skončiť by sa mala do konca tohto roka.

Vzácná freska sa skrývala v dolnej lodi Kostola sv. Emeráma za oltárom Snímanie z kríža z roku 1662 od rakúskeho majstra Jana Perneggera, ktorý je najvýznamnejším ranobarokovým oltárom na Slovensku. **Pravda 06/02/2012**

Onkológiu požehnal arcibiskup!

Pracovisko zrekonštruovali za 9 miliónov eur

KOŠICE - Konečne majú moderné priestory! Vážne chorým pacientom Východoslovenského onkologického ústavu (VOU) v Košiciach slúži vynovené pracovisko. Rekonštrukcia trvala 3 roky, investícia za takmer 9 miliónov eur z vlastných zdrojov sa vyplatila. Nové zariadenie včera požehnal aj arcibiskup Bernard Bober. Všetkým pacientom poprial rýchlu diagnostiku a aj úspešnú liečbu.

„Som nadšená! Nový ústav vyzerá veľmi dobre a hlavne krajšie. Tieto priestory pôsobia na dušu priam uzdravujúco. Predtým bolo všetko dosť ošumelé a stiesnené. Niekdedy som si nemala ani kde sadnúť,“ prezradila Zuzana Nemešová (47) z Košíc, ktorá pred deviatimi rokmi

úspešne dobojovala s touto závažnou chorobou. Ústav pôsobí v pamiatkovo chránenej budove ešte z roku 1932. Onkologickým pacientom po rekonštrukcii interiéru slúži takmer 60 nových lôžok na radiačnom oddelení a ambulatnej chemoterapii. Celkovo pritom majú k dispozícii až 176 lôžok. „Kvalita liečby vo vynovenom ústave je neporovnateľným skokom dopredu. Ide o najmodernejšiu liečbu 21. storočia,“ povedal Tibor Packaň, primár klinickej onkológie, na ktorej zrealizujú ročne až takmer 20-tisíc ambulantných výkonov. Primár radiačnej onkológie Pavol Dubinský prezradil, že priemerná dĺžka hospitalizácie pacientov je až 28 dní. Pri stresujúcej diagnóze je preto veľmi dôležité, aby mali pacienti v izbách väčší komfort. **(kz) Nový Čas 07/02/2012**

Pápež vyzval na hlbokú obnovu cirkvi

Janette Štefánková, moderátorka STV: „Pápež Benedikt XVI vyzval na hlbokú obnovu cirkvi. Výzvu adresoval sympóziu, ktoré je v týchto dňoch v Ríme. Stretnutie 200 predstaviteľov a odborníkov sa venuje pedofiliu v cirkevných radoch. Pápež vyzval na kroky, ktoré účinne zabránia zneužívaniu detí a podpora obeť pedofílie.“ **STV 1, 07/02/2012**

Pomník deťom

NEVOĽNÉ - Pamätník nenarodeným deťom bude stáť v dedinke Nevoľné. Bude mať tvar výkričníka a bude stáť pri hrobe biskupa Rudolfa Baláza, známeho iniciatívou na ochranu nenarodeného života. **Nový Čas 06/02/2012**

Požehnali vína

TRNAVA – Mladé vína z Trnavy a okolia požehnal včera trnavský arcibiskup Róbert Bezák. V príhovore vzdal hold všetkým vinohradníkom a vinárom, ktorí tvoria nielen dobré vína, ale podľa Bezáka aj krásnu krajinu so svojským espiritom. Zároveň pripomenul, že bez vína by sa nemohli konať ani samotné bohoslužby. Vína si dalo požehnať približne štyridsať vinárov. **(sita), Plus jeden deň 4/02/2012**

BOHU, ČO JE BOŽIE?

Zmena financovania cirkvi by mala byť postupná, vyplýva to z návrhu, ktorý predstavil minister kultúry Daniel Krajcer: „Prichádzame s návrhom, aby sa neasignovala suma z dane, ale zo základu dane, a to vo výške jedného percenta. Rozširujeme priestor pre cirkvi, ale aj pre tretí sektor.“

Eduard Žitňanský, Profit 08/02/2012

Najpredávanejšia knižka? Modlitebná

Slovensko disponuje najväčším počtom omšových piesní v Európe

Vyblednutá väzba, zažltnuté, pokrčené či vysúchané stránky, medzi nimi vložené sväté obrázky. Aj takto môže vyzeráť pripomienka na domácnosti veriacich starých rodičov, v ktorých nechýbala malá knižočka s názvom Jednotný katolícky spevník, ľudovo nazývaný modlitebná knižka. Kto sa s ňou nestretol tam, možno ju zahliadol v rukách veriacich, náhliaciach sa do chrámu na nedeľnú bohoslužbu. „Modlitebná knižka je manuál každého veriaceho,“ začína vysvetľovať katolícky kňaz z Devína Marián Gavenda. „Ide o vademékum, v ktorom praktizujúci kresťan nájde všetko, čo potrebuje pre svoj náboženský život, či už pri súkromných pobožnostiach, alebo počas bohoslužieb.“ Jednotný katolícky spevník obsahuje množstvo piesní aj modlitieb. V roku 1937 ho pre Spolok svätého Vojtecha zostavil Mikuláš Schneider-Tmavský. Gavenda hovorí, že mal z čoho čerpať, keďže „Slovensko je počtom omšových piesní unikátne. Podľa mojich informácií v Európe nie je krajina, ktorá by ich mala viac. Vznikali spontánne, ľudia si ich doslova opísali na púťach, aby sa postupne zjednotili v rámci bohoslužieb. Totiž v časoch latinských omší sa dôležité modlitby modlil kňaz po latinsky a ľud ich spieval v prebásnenej podobe po slovensky. Ukrývajú veľké myšlienkové bohatstvo.“ Práve Mikuláš Schneider-Tmavský ich zapísal do nôt pre organistov.

Predali sa milióny

Spevník sa dá kúpiť vo všetkých predajniach s náboženskou literatúrou. Dodnes ho vydáva Spolok svätého Vojtecha, ktorý začal ako prvý a má naň copyright. Gavenda tvrdí, že ide zrejme o najpredávanejšiu knihu na Slovensku, „a to aj v porovnaní s Bibliou“. Jeho slová potvrdzuje Vendelín Pleva, riaditeľ Spolku svätého Vojtecha a katolícky kňaz. „Pred rokom vyšlo už 73. vydanie. Spolu sa ho za tie desaťročia predali milióny kusov, aktuálne ich každý rok vydávame asi 30-tisíc.“ Cena sa u nich pohybuje na úrovni 4,20 eura za 544-stranové vydanie. „Nie je drahý, keďže ho vnímame tak trochu aj ako spotrebný materiál. Ak

sa používa pravidelne, do desiatich rokov sa viac či menej opotrebuje.“ V ponuke majú aj verziu s koženou väzbou za osemnásť eur. Sú aj chrámy, do ktorých si knižku nosiť netreba, čaká priamo v laviciach. „Stáva sa totiž, že kňaz kúpi napríklad sto kusov, aby boli veriacim k dispozícii,“ vysvetľuje Pleva. Modlitebná knižka existuje aj v modifikovaných verziách. Zjednodušený a menší formát je určený deťom, pre seniorov je k dispozícii užívateľsky komfortnejšie vydanie s väčšími písmenami.

Nahradia ich mobily?

Kompletné znenie Jednotného katolíckeho spevníka sa nachádza aj na internete na stránkach Spolku svätého Vojtecha. Vendelín Pleva hovorí, že online verziu spustili na základe požiadavky z rádia Lumen, aby mohli poslucháči počas vysielania bohoslužieb sledovať jednotlivé piesne aj týmto spôsobom. Podľa riaditeľa Spolku svätého Vojtecha nedávno dokonca prišla aj požiadavka na aplikáciu do mobilných telefónov. Tie by podľa niektorých mohli nahradiť pôvodné tlačene vydania modlitebnej knižky. „Je to otvorená záležitosť do budúcnosti, aktuálne by podľa názoru otcov biskupov používanie mobilov v chrámoch nebolo vhodné.“ Piesne v knižke sú rozložené podľa jednotlivých období cirkevného roka - advent, Vianoce, pôst, Veľká noc, „k tomu sa tam nachádzajú mariánske piesne, piesne k rôznym svätcom, ale napríklad aj pápežská hymna,“ hovorí Pleva. „K tomu všetkému sú pridružené rôzne iné texty základné modlitby, Desatoro, prežehnanie, pozdravy a podobne,“ dodáva katolícky kňaz Marián Gavenda.

Texty sa priebežne menia

Ak majú starí rodičia vydanie spevníka spred desaťročí a mladí si kúpili novšie, môže sa stať, že v kostole zaznejú dve rôzne verzie textov piesní. „Je to logické, lebo vývojom prechádza aj liturgický jazyk. Starší ľudia sú zvyknutí na pôvodné verzie a neradi sa ich vzdávajú,“ vysvetľuje Pleva. Dodáva, že sa to nedeje často, takže to nie je vnímané ako problém. Aká je šanca, že do spevníka pribudne nová pieseň či modlitba? „Tá je tu vždy, napríklad Ján Pavol II. pred desiatimi rokmi rozšíril modlitbu

ruženca o tajomstvá svetla. Každé nové vydanie teda bolo doplnené o túto pasáž,“ vraví Pleva a spomína aj korekcie základných modlitieb podľa zásad spisovnej slovenčiny v roku 2001. Mechanizmus schvaľovania textov v spevníku je rôzny. „Niektoré veci odobruje príslušná kongregácia vo Vatikáne, iné sú na rozhodnutí Konferencie biskupov Slovenska,“ hovorí Pleva a uvádza príklad. „KBS napríklad urobila zmenu vo veci pôstnej disciplíny, týkajúcej sa toho, ako majú ľudia v piatok konať skutky kajúcnosti. Biskupi zmenu schválili a my sme ju zakomponovali do najbližšieho vydania.“

Karol Sudor, SME 04/02/2012

Spolu sa za tie desaťročia predali milióny kusov, aktuálne ich každý rok vydáme asi 30-tisíc.

Vendelín Pleva, riaditeľ spolku svätého Vojtecha

Prvé spevníky vznikali pred stáročiami

V roku 1636 vyšlo dielo Cithara sanctorum - prvý tlačeneý evanjelický spevník na Slovensku, ktorý skompletizoval evanjelický farár Juraj Tranovský.

V roku 1655 publikoval jezuita Benedikt Sölöši dielo Cantus catholici, ktoré sa stalo prvým slovenským tlačeneým katolíckym kancionálom.

V roku 1874 vydal zakladateľ Spolku svätého Vojtecha Andrej Radlinský (na snímke) spevník Všeobecná zbierka cirkevných katolíckych pesničiek slovenských.

Farebný Kristus

Dana Strculová, moderátorka: „Brazílsky Kristus vykupiteľ žiari farbami dúhy. Týmto spôsobom chcú organizátori dňa mládeže upozorniť na podujatie, ktoré sa má v Rio de Janeiro uskutočniť už na budúci rok. Ide o stretnutie katolíckej mládeže, ktorého tradíciu založil ešte pápež Ján Pavol II. Zúčastnia sa na ňom mladí zo 150 krajín sveta. Brazílskeho Krista však čaká aj iný šat - zelenožlté svetlo predstavujúce národné farba Brazílie.“

TV JOJ, 07/02/2012

Volit' či nevolit'? A koho?

Zvolíme si konečne takých, proti ktorým nebude treba manifestovať?

Bývalý parížsky arcibiskup a kardinál Jean Marie Lustiger v jednom interview o súčasnej situácii v mnohých krajinách povedal asi toto: Keď Izraeliti prešli cez Červené more, ktoré sa za nimi zatvorilo, Egyptania prestali byť pre nich nepriateľmi. Neprestal byť však pre nich nepriateľom Egypt v ich myšliach. Ocitli sa na púšti, kde nebolo ani chleba, ani vody. A zaslúbená krajina bola v nedohľadne. Preto sa v myšliach často vracali do Egypta, kde mali dostatok rýb aj chleba. Zabudli, že tam boli otrokmi. Chlieb a ryby sa stali dôležitejšími ako sloboda.

Niet vody, niet chleba

História pozná mnohé prechody cez Červené more. V druhej polovici dvadsiateho storočia prebehol vo svete dekolonizačný proces. Národy tretieho sveta sa stali samostatnými štátmi. Často sa však dostali do područia diktátorov a domácej šľachty, ktorá sa na ich úkor obohacovala ešte viac ako kolonizátori. Dôkazom sú boje za demokraciu v severnej Afrike. Pred 22 rokmi aj naša spoločnosť prešla cez Červené more z komunizmu do demokracie. Ocitli sme sa na púšti, lebo zaslúbená krajina

neprišla automaticky, ako si to mnohí predstavovali. A stále je v nedohľadne. „Niet vody, niet chleba“ - spoločenská situácia je po každej stránke stále horšia. Ekonomika, politika, súdnictvo, kultúra, morálka... čo ešte spomenúť? Izraeliti mali vodcu, ktorý sa modlil, postil a pracoval tak, že mu ruky klešali, aby previedol ľud cez púšť až do zaslúbenej krajiny. Sám do nej nevkročil, ani si to nenárokoval. Hlavne že do nej vkročil ľud.

Všetko podľa zákona?

Porovnajme to s našou situáciou. Akých vodcov sme mali doteraz, akých máme dnes, a akých si zvolíme? Ulohou predstaviteľov štátu (myslím tých od najnižších celkov, od miest a obcí až po najvyšších na celoštátnej úrovni) je viesť občanov k spoločnému dobru. To vyplýva z prirodzenosti vecí, nemusí to byť nikde napísané. Komunistická strana za totality sa považovala za jedinú reprezentantku národa, dokonca sa stotožňovala so štátom. Čo strana rozhodla, to bolo vždy najlepšie a najpravdivejšie. Dokonca aj duchovná stránka národa, výchova, literatúra, médiá, kultúra, bola regulovaná štátom. Strana to otvorene tvrdila a presadzovala. Dnes síce politické strany toto netvrdia, ale

správajú sa tak, najmä v ekonomike a politike. Všetci defraudanti a korupčníci svorne tvrdia, že sa ničím nepreviniť, že sú nevinní, že zákon neporušili, to znamená, že im to patrí. V mnohých prípadoch sú na vine aj zákony. Kde je potom zodpovednosť voči občanom, voličom, tým, ktorí sa tam nedostali - ak už nechceme hovoriť o svedomí, lebo ho tam naozaj niet.

Škoda bilbordov

Čo márne hľadám vo volebných programoch? Chcel by som tam vidieť prísľub, veľmi konkrétny a vážny prísľub, že každý, kto sa previnil proti spoločnému majetku, bude primerane potrestaný a prinútený vrátiť, čo nespravodlivo nadobudol. Aj vtedy, keď majetok prepísal na inú osobu. Lebo sa to dá dokázať. Pozbaviť niekoho funkcie je málo. Tým sa spravodlivosť nenapraví. Potrestať väzením, to je len na výstrahu a na ďalšiu ťarchu štátu. Spravodlivosť si vyžaduje vyrovnanie dlhov. To by bolo definitívne riešenie. Ktorá strana sa k tomu zaviazá? Všeobecných prísľubov už majú voliči dosť. Je škoda bilbordov! Americký časopis Time zvolil za človeka roku 2011 anonymného manifestanta rozhorčeného nad ekonomickou krízou. Treba pochváliť manifestantov proti Gorile a proti ďalším ekonomickým zločinom. Podľa prieskumov je na Slovensku chudobou ohrozených viac ako pol milióna ľudí. Osobne sa teším, že sa konečne národ prebúdzá a žiada si svoje. Nenájde sa politická strana, ktorá by požiadavky ľudu naozaj, ale naozaj splnila? Zaslúbená krajina ostáva zatiaľ iba v prísľuboch a na bilbordoch. Ona k nám sama nepríde.

Volit' treba

Treba však povedať aj to, že manifestovanie je aj plačom nad rozliatym mliekom. Vo voľbách rozhodujeme o tom, kto bude pri moci a kto bude viesť tento národ. Zvolíme si takých, proti ktorým nebude potrebné manifestovať? Námietať môže znieť: ukážte mi ich! Uvedomujem si to. Ale predsa len nie sú všetci rovnakí. Preto môj osobný postoj je, že pôjdem voliť a budem voliť tú stranu, ktorá je spomínanými zločinmi najmenej poznačená. A pôjdem voliť aj preto, lebo môj neodovzdaný hlas by sa dostal tej strane, ktorú si najmenej želim.

František Tondra (1936) je spišský emeritný biskup. SME 04/02/2012

Česko: Senát reštitúcie odložil

Spor o majetkovom vyrovnaní štátu s cirkvou odložil český senát na budúci týždeň. Podľa navrhovaného zákona by mal cirkev dostať naspäť približne polovicu jej bývalého majetku, ktorý spravuje štát. Jeho hodnota sa pohybuje okolo 3 miliárd eur. Za druhú polovicu by mala dostať finančnú náhradu takmer 2,5 miliardy eur, splatných počas 30 rokov.“ STV 1, 03/02/2012

Katolíci v Anglicku a Walese čoskoro dostanú preukazy viery

Katolíci v Anglicku a Walese čoskoro dostanú preukazy viery. Tie im majú dodávať odvahu odovzdávať ďalej svoju vieru. Oznámila to v stredu Katolícka biskupská konferencia Anglicka a Walesu.

Preukaz viery vo formáte šekovej knižky obsahuje výzvu odovzdávať ďalej vieru v Ježiša Krista, pravidelne sa modliť a prijímať sviatosti. Praktická pomôcka bude katolíkom v Anglicku a Walese ďalej pripomínať ich povinnosť milovať svojho blížneho, múdro zaobchádzať s prijatými darmi a odpúšťať. Na zadnej strane preukazu

je citát od blahoslaveného kardinála Johna Henryho Newmana, ktorým tento svätec vyzýva každého kresťana k misií. Preukaz viery obsahuje aj poznámku, že jeho držiteľ si v prípade potreby želá zaopatrenie sviatosťami. V našich peňaženkách nosíme celý rad kartičiek, ktoré odrážajú niečo z našej identity a z toho, čo je nám dôležité. Povedal biskup Ciaran Conroy, ktorý je predsedom komisie pre evanjelizáciu pri biskupskej konferencii. Katolícka cirkev v Anglicku a Walese rozdá zatiaľ 1 milión preukazov viery.

Ján Krupa, Rádio Lumen, 4.2.2012

Kostolík chcú presťahovať

A teraz vám ukážeme schátralý kostol v obci Šmigovec, ktorý sa stal zo dňa na deň atraktívny. Pre cirkev, pamiatkový úrad, ale aj pre obyvateľov. Biskupský úrad ho chce presťahovať o 160 km ďalej, na pútnické miesto Lutina, a tu vzniká problém.

Malý kostolík, o ktorom doteraz takmer nikto netušil, že existuje je zrazu na roztrhanie. Tak povediac zo dňa na deň sa stal národnou kultúrnou pamiatkou a cirkev ho chce dokonca presťahovať na iné miesto. Miestni o tom ale nechcú ani počuť. Kostolík vraj idú presídliť poza ich chrbát.

Obyvateľka Šmigovca: „Nikto neprišiel predtým sa porozprávať s ľuďmi, alebo do kostola, že by prišli s veriacimi.“

Telefonuje Mons. Lubomír Petřík, hovorca prešovskej eparchie: „Nevideli sme potrebnú záležitosť odkomunikovať viac, pretože chrám celé roky chátral a ľudia o neho nemali záujem.“

Redaktorka: „Chrám stojí v obci už 250 rokov. Posledná bohoslužba sa v ňom konala pred 15 rokmi. Odvtedy spustol natoľko, že ho nemohli vyhlásiť za národnú kultúrnu pamiatku.“

Michal Pidanič, starosta obce Šmigovec: „Oplášťovali doskami a strechu tak isto bola šindľová tak to prekryli potom plechom. Z tohto dôvodu nebol uznaný za kultúrnu pamiatku.“

Redaktorka: „Odkedy sa ale o kostolík začala zaujímať gréckokatolícka cirkev, zázračne sa z neho stala národná kultúrna pamiatka za rekordných 11 dní.“

Telefonuje Mária Poláková, riaditeľka KPU Prešov: „Je možné uplatňovať pre jeho záchranu a obnovu zákon o ochrane pamiatkového fondu.“

Redaktorka: „Inak by sa zrejme peniaze na záchranu kostolíka hľadali veľmi ťažko. Pre miestnych je však záhadou prečo sa vlastne má chrám opravovať v Lutine a nie v ich obci?“

Telefonuje Mons. Lubomír Petřík, hovorca prešovskej eparchie: „Pretože už roky chátra a nikto o neho nemal záujem a skrsla nám práve táto myšlienka, umiestniť ho v Lutine, kde ročne prichádzajú tisíce pútnikov a turistov.“

Redaktorka: „Drevený chrám je pre Rusínov dôležitým dedičstvom. Rozhodnutie o jeho premiestnenie je momentálne v rukách cirkvi. Starosta obce už podal odvolanie.“

Michal Pidanič, starosta obce Šmigovec: „Keď biskupský úrad nájde koruny na zreštaurovanie kostola v Lutine, prečo sa nenájdu koruny, aby sa tento kostol zreštauroval aj u nás?“

Katarína Kleknerová
TV JOJ, 05/02/2012

Rusko zavedie od budúceho školského roku na všetkých školách výučbu náboženstva a etiky

Rusko zavedie od budúceho školského roku na všetkých školách výučbu náboženstva a etiky. Oznámila to ruská vláda. Do marca si majú ruské deti zvoliť jeden spomedzi šiestich voliteľných predmetov. V ponuke je pravoslávne, islamské, budhistické a židovské náboženstvo. Potom etika a základy svetových náboženstiev.

Od roku 2010 prebiehala skúšobná výučba v 21 z 83 regiónoch krajiny. Z 300 tisíc žiakov si 42% zvolilo etiku, 30% pravoslávne náboženstvo a 18% základy svetových náboženstiev. Islamské náboženstvo si vybralo 9% žiakov, budhistické 1 a židovské ešte menej ako 1%. Žiakov vyučovalo 15 tisíc učiteľov, ktorí sa

vyškolili v kurzoch. Pravoslávna cirkev a moslimská komunita hodnotili skúšobné obdobie ako úspešné. Kritici sú presvedčení, že učitelia zatiaľ ešte nie sú dostatočne pripravení na vyučovanie. Ruská vláda preto rozhodla, že v čase od februára do augusta absolvujú ešte jeden program ďalšieho vzdelávania. opätovné zavedenie vyučovania náboženstva na školách bolo v Rusku predmetom sporov. Podľa prieskumu sa však už väčšina Rusov vyslovila za náboženstvo na školách.

Výučba náboženstva na ruských školách bola zakázaná pred vyše 90 rokmi komunistickým režimom po Októbrovej revolúcii v roku 1917.

Ján Krupa, Rádio Lumen, 6.2.2012

Kontrola z Vatikánu v Trnave

Trnavská arcidiecéza má za sebou kontrolu z Vatikánu, takzvanú vizitáciu. Zamerala sa na personálne záležitosti, ale aj na správu cirkevného majetku. Dozoru sa podrobil aj arcibiskup Bezák.

Kontrola z Vatikánu prišla koncom januára a trvala osem dní. Mal ju na starosti biskup z Českých Litoměříc, ten nám ale po hovorcovi odkázal jedinú, že výsledky nebude komentovať. Vatikán dal totiž na ne embargo.

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „Môžem potvrdiť, že prebehla apoštolská vizitácia na Arcibiskupskom úrade v Trnave. Všetky ostatné informácie sú rezervované pre Svätú Stolicu.“

Redaktorka: „Zašli sme teda do Trnavy. Arcibiskup Róbert Bezák údajne vysvätil diakona, ktorý nemal odporúčanie biskupa. Práve to malo niekomu podľa našich informácií prekážať, a tak informoval Vatikán. Arcibiskup to komentovať nechcel, pretože má od Vatikánu zákaz. Odkázal nás na hovorkyňu.“

Lucia Drábiková, hovorkyňa Trnavskej arcidiecézy: „Túto informáciu vám nemôžem potvrdiť. V dekréte, ktorý sme vlastne dostali, bolo uvedené vlastne, že táto vizitácia, táto kontrola sa má týkať menovania do úradov a stavu rehoľníkov a zasvätených osôb kňazov v Trnavskej arcidiecéze.“

Redaktorka: „Róbert Bezák nastúpil ako najmladší arcibiskup do Trnavy v roku 2009. Znížil počet ľudí na úrade a niektorých aj vymenil. Podľa našich informácií časti cirkevných predstaviteľov sa nepáči, že Róbert Bezák je až príliš aktívny.“

Lucia Drábiková, hovorkyňa Trnavskej arcidiecézy: „Mohlo to byť určite dôvodom pre nejaké podnety alebo pre nejaké listy.“

Redaktorka STV: „Konečné slovo povie Vatikán o pár týždňov. Ten má právo aj na personálne zmeny. Podľa našich informácií takéto kontroly vôbec nebývajú bežné a Trnavská arcidiecéza ich zažila po prvýkrát. O tom, či všetko bolo v súlade s kostolným poriadkom, rozhodne biskup z Litoměříc, no a nakoniec Vatikán pošle správu do Trnavy. **Simona Simanová**

STV 1, 07/02/2012

Mrazy a vietor vohnal v Rožňave bezdomovcov do útulku

Už druhý týždeň je mimoriadne chladno. Na Gemeri v uplynulých dňoch namerali aj -25 stupňov. Mrazy a vietor vohnal v Rožňave bezdomovcov do útulku. Útulok, ktorý prevádzkuje samospráva, je v týchto dňoch otvorený dlhšie a pridali doň aj lôžka.

Ráno môžu bezdomovci zostať v útulku o dve hodiny dlhšie. Od víkendu má rožňavský útulok predĺžené otváracie hodiny.

Bezdomovec: „Na Charitu teraz môžeme ísť, tam nám dávajú čaj, takže tam sa zastavíme na čaj. Len takto.“

Redaktorka: „Útulok sa otvára o štvrtej popoludní, bezdomovci ho musia opustiť ráno o desiatej.“

Valko Katalin, vedúca sociálneho odboru, MsÚ, Rožňava: „Útulok sme rozšírili o 8 lôžok. Dnes máme kapacitu 20 osôb, predĺžili sme aj otváracie hodiny.“

Redaktorka: „Pri 20 stupňovom mraze sa útulok zaplnil. Kým v novembri ich bolo 12, teraz sa do dvoch miestností natísli dvadsať.“

Landori Tibor, správca útulku pre bezdomovcov, Rožňava: „Minulý týždeň tu jeden deň nocovalo až 21 bezdomovcov.“

Redaktorka: „V Rožňavskom regióne je takmer 30% nezamestnanosť, počas uplynulých 6 rokov sa počet bezdomovcov zdvojnásobil. V okrese sídla evidujú 40 ľudí bez strechy nad hlavou.“

STV2, 6.2.2012

Bezdomovci a útulky

Mínusové teploty si už aj na Slovensku vyžiadali niekoľko obetí. Počet ľudí bez domova však niekoľkonásobne prevyšuje kapacity v útulkoch. Zisťovali sme, aká je situácia v Košiciach.

Silné mrazy nútia bezdomovcov vyhľadávať útočisko v útulkoch. Tie košické sú však beznádejne plné, už teraz praskajú vo švíkoch. Dočasný domov môžu ľudia bez domova nájsť v dvoch zariadeniach. V útulku na Bosákovej ulici, ktorý spravuje arcidiécezná charita však už pre ďalších nie je miesto.

Soňa Hlaváčková, vedúca útulku: „Tento charitný dom svätej Alžbety poskytuje teda pomoc už nad rámec svojich kapacít, ktoré teda má a to formou umiestnením provízorných lôžok, matrace alebo teda postele v priestoroch chodieb a to vlastne aj v nočlahárni, aj v útulku.“

Redaktorka: „Charitné domy úzko spolupracujú aj s nemocnicami, odkiaľ im takmer každý deň dovážajú ľudí. Zväčša s rozsiahlymi omrzlinami a na pokraji síl.“

Ján, bezdomovec: „Bohužiaľ, som bezdomovec, nemal som kde spať, tak som spal na lavičke. A vtedy boli také trochu krutejšie zimy, no tak mi zmrzli nohy.“

Ivan, bezdomovec: „Ja, keď som bol vonku, som spával v teplovodnom kanáli.“

Redaktorka: „Bezdomovci, ktorých charity prichýlia, nielenže dostanú teplú posteľ, v útulku sa môže aj najesť a majú pre nich pripravené i oblečenie. Platia tu však prísne pravidlá. Klienti musia byť v prvom rade triezvi.“

Soňa Hlaváčková, vedúca útulku: „Po príchode každý jeden klient, ktorý príde, musí prejsť hygienickou očistou.“

Redaktorka: „Bezdomovci sa môžu uchýliť aj do zariadenia Oáza v Bernatovciach pri Košiciach. Tam je momentálne ešte niekoľko voľných miest.“

Peter Gombita, zariadenia Oáza: „Môžeme ubytovať tých 20, 30 ľudí.“

Redaktorka: „Aj keď je tu momentálne ubytovaných vyše 110 ľudí, zariadenie je pripravené poskytnúť ďalšie provízorne miesta v rozostavanej budove, ktorá je sčasti zateplená. Ďalších päť miest je pripravených pre pacientov prepustených z nemocnice.“

Peter Gombita, zariadenia Oáza: „Skoro každý deň donesú nejakého zamrznutého.“

Martina Viktorinová, hovorkyňa mesta Košice: „Mesto Košice má pripravené dva veľké vojenské stany, ktoré by v prípade naplnenia kapacít sociálnych zariadení mohli slúžiť bezdomovcom na prespatie a prenocovanie.“

Janette Rákošová, TV JOJ, 6.2.2012

Európa: Obete zimy stúpajú

Silné mrazy v Európe za posledné dni zabili takmer 300 ľudí. Najviac ich zamrzlo vo východnej časti starého kontinentu. Na západe počasie komplikuje predovšetkým železničnú, pozemnú a leteckú dopravu.

Husté sneženie dnes zabránilo stovkám odletov z londýnskeho letiska Heathrow, zrušili asi tretinu z 1200 letov.

Richard Scott, hovorca britského leteckého úradu: „Tým, že sme zrušenie letov oznámili v predstihu, obmedzili sme nespokojnosť pasažierov. Heathrow je letisko, kde ideme na plnú prevádzku bez slabého mies-

ta. Ak spôsobí meškanie počasie, veľmi rýchlo sa to celé nahromadí.“

Redaktor STV: „Na Britských ostrovoch okrem výdatného snehu zaznamenali teploty vyše -13 °C. Silne mrzne a sneží aj v okolí Paríža, kde napadlo do 10cm nového snehu.“

Vodič: „Dve-tri rodiny uviazli v dome ešte pred tromi dňami. Záchrániari sa ich pokúšajú vyslobodiť, dochádzajú im však zásoby.“

Redaktor STV: „Návaly snehu neobišli ani Námestie sv. Petra vo Vatikáne a nevyhol sa mu v príhovore ani pápež Benedikt XVI.“

Pápež Benedikt XVI.: „Sneženie je nádherné, ale dúfajme, že čoskoro príde jar.“

Redaktor STV: „Na Ukrajine treskúca zima zabíja naďalej. Teploty až -33 °C neprežilo ďalších 9 ľudí. Ide najmä o bezdomovcov, ktorým postavili úrady asi 3000 stanov.“

Bezdomovkyňa v Kyjeve: „Ďakujeme úradom, ktorí postavili tieto stany a starajú sa o nás, inak by ľudia ešte viac zomierali.“

Redaktor STV: „Obete chladného počasia hlásia aj z Poľska, Litvy, Rumunska a Bulharska.“

Radovan Kondrlík, STV 1, 5.2.2012

V Nitre vystavia miniatúry

Výstava Miniatúry Slovenska sa začne 17. februára a potrvá do 4. marca. Na troch poschodiach rozložia modelári vyše stovky zmenšenín, za každým modelom sa skrýva precízna ručná práca. Zvedavci sa tu budú môcť napríklad postaviť zoči-voči zvonici v Katedrále sv. Emeráma v Nitre. Je súčasťou najrozsiahlejšieho exponátu - Nitrianskeho hradu. Najväčšia „miniatúra“ je široká vyše štyri metre a vysoká takmer tri metre. Na stavbe sa podieľala štvorica modelárov Miloš Lukáč, Miroslav Šabo, Ivan Šabík a Laco Rezák. „Pracujeme na tom deviaty mesiac a stále to ešte nie je hotové. Celé nám to bude trvať asi rok,“ odhadol Lukáč. Autori sa hrad snažia poskladať tak, aby sa čo najviac

približoval skutočnému stavu, teda aj vrátane rôznych nedostatkov spôsobených vplyvom času. „Aby si človek pri pohľade naň povedal - aha, ten kameň je aj na naozajstnom hrade,“ dodal Lukáč. Ich model dokáže odhaliť to, čo je pri prehliadke skutočného hradu skryté - napríklad jedinečnú medenú strechu s diamantovým vzorom. Vyrobiť jej napodobeninu nebolo jednoduché. Škridle vyrábali ručne pomocou razidla. Celá strecha hradu sa skladá z približne 140-tisíc kusov škridiel, ktoré boli nalepené kus po kuse. Modelári jej chcú dodať ešte patinu. „Plánujeme na to použiť špeciálne chemikálie. Trafíť ten správny odtieň je však skutočná alchymia,“ naznačil Lukáč. Po skončení výstavy sa model spolu s maketou

Kostola sv. Michala Archanjela v Dražovciach a ďalšími objektmi presunie do pripravovaného skanzenu miniatúr, ktorý vzniká v blízkosti mesta Zlaté Moravce. Zatiaľ čo Nitriansky hrad imponuje veľkosťou, veľká čas modelov sa zmestí do dvoch rúk. Najviac spomedzi stovky exponátov zapožičia Jozef Murín z obce Nemecká. Vďaka jeho trpezlivosti a precíznosti môžu návštevníci obdivovať vzácnu ľudovú architektúru Horehronia, Liptova, Oravy a východného Slovenska. Dokopy pôjde o vyše 70 domčekov. Zbudnuté pamiatky zo západného Slovenska zas predstaví Miroslav Eliáš zo Šurian. Ten vymodeloval viaceré dnes už neexistujúce hrady a ponúkne pohľad aj na to, ako vyzerali Šurany v 17. storočí. Návštevníci tu budú môcť obdivovať napríklad kláštor Mariánska Čelad, ktorý stál kedysi pri obci Podhájska, či tiež zaniknutú protitureckú pevnosť vo Vrábľoch.

Andrej Barát, Pravda 04/02/2012

Obama: Bohatých by zdanil aj Ježiš

Americký prezident obhajoval svoje plány zvýšiť dane miliónárom citátni z Lukášovho evanjelia

Obama sa priznal, že deň začína modlitbou a Bibliou.

Zdaníť viac bohatých je v súlade s kresťanskou vierou. Nepriamo to povedal americký prezident Barack Obama, ktorý sa snaží presadiť zvýšenie daní pre bohatších Američanov, ich peniaze by mali pomôcť zaplátať diery v americkom rozpočte.

V súlade s Ježišom

Barack Obama sa vyjadril vo štvrtok na udalosti s názvom Raňajky národnej modlitby, ktorá sa koná každý prvý štvrtok vo februári. Ide o politické a spoločenské fórum, na ktorom sa zúčastňuje americký prezident od čias Dwighta Eisenhowera. Obama tam bol trikrát ako prezident, chodil aj ako senátor. „Má to ekonomický zmysel, ale pre mňa ako kresťana je to aj v súlade s Ježišovým učením, že od tých, ktorí veľa dostávajú, sa veľa vyžaduje,“ povedal Obama. Citovaním Evanjelia podľa Lukáša vysvetľoval, prečo si myslí, že v ťažkých časoch by mali pýtať viac peňazí od tých, čo sú „mimoriadne požehnaní“. Myslel tým bohatých ľudí. Prezident tiež hovoril, že treba pomáhať chudobným. „Príliš veľa susedov v tejto krajine trpelo a cítilo krivdu za posledné roky. Verím v Boží príkaz milovať svojho blížneho ako seba samého,“ povedal Obama

pred tromi tisíckami ľudí. Demokratický prezident tak podľa médií zareagoval na nešťastné vyjadrenie favorita republikánov do volieb Mitta Romneyho, že sa nestará o chudobných, pre ktorých funguje záchranná sieť, ale o strednú vrstvu. Jeho vyjadrenie médiá kritizovali. Je však otázka, nakoľko majú vyššie dane pre bohatých oporu v Biblii. „Ak budete hľadať niečo o daniach v Biblii, nenájdete veľa, čo by pomohlo v diskusii,“ reagoval na jeho slová pre CNN teológ Wesley Alien.

Začína modlitbou

Barack, stredným menom Hussein Obama, ktorého niektorí Američania stále považujú za skrytého moslima, sa tiež priznal, aká je preňho dôležitá kresťanská viera. „Vstávam každé ráno, pomodlím sa krátku modlitbu a strávim trochu času s Bibliou,“ hovoril. Obama chodí do kostola, aj keď vo Washingtone si ešte nenašiel svoju stálu farnosť. Ku kresťanstvu prestúpil sám od seba ako mladík v Chicagu. Jeho vystúpenie médiá vysvetľovali ako odpoveď na republikánov, ktorí ho obviňujú, že jeho vláda vedie „vojnu proti kresťanstvu“. Katolícku cirkev jeho vláda nedávno pobúrila, keď nariadila, aby katolícke nemocnice či univerzity v rámci zdravotného poistenia plne hradili antikoncepciu svojim zamestnancom.

Tomáš Vasilko, SME 04/02/2012

Vymetal diabla

Súčasný pápež Benedikt XVI. údajne vyliečil dvoch talianskych mužov z posadnutosti diablom. Tvrdí to vo svojich memoároch kňaz Gabriele Amorth (87).

V knihe nazvanej Posledný exorcista – môj boj so satanom kňaz Gabriele Amorth spomína na túto významnú udalosť. V máji 2009 údajne priviedol na Námestie sv. Petra vo Vatikáne dvoch mužov, aby si vypočuli pápežovo posolstvo. Diablom posadnutých mužov posadil na stoličky pre handikepovaných a čakali na hlavu katolíckej cirkvi v papamobile. Keď pápež z auta vystúpil a jeho noha sa dotkla zeme, muži sa hodili na dlažbu. „Búšili hlavami o zem. Triasli sa, slintali a blížili sa k záchvatu zúrivosti,“ spomína kňaz. Pápež sa z diaľky len prizeral, potom zdvihol ruku a požehnal ich. Posadnutí diablom dostali šok, čo ich malo odhodit' tri metre dozadu. Hneď nato záchvat mužov prešiel a začali plakať. Hovorca Vatikánu toto tvrdenie čiastočne spochybnil. Podľa neho pápež Benedikt XVI. nemal v úmysle v srdci Vatikánu vykonávať vymetanie diabla. (jan)

Plus jeden deň 09/02/2012

Voľby sa blížia, katolícka cirkev si predvoláva politikov

Katolícka cirkev chce aj pred tohtoročnými parlamentnými voľbami sondovať, nakoľko môže ovplyvniť politikov. Konferencia biskupov Slovenska s ponukou na stretnutie oslovila všetky strany, ktoré sa podľa prieskumov po voľbách dostanú do parlamentu. S predstaviteľmi KDH, SDKÚ, Smer, Most - Híd, SaS, SNS a Obyčajných ľudí sa stretne predseda KBS arcibiskup Stanislav Zvolenský. Prvé stretnutie, s KDH, absolvoval už včera. Podľa sociológa ide o demonštrovanie moci nad politickými stranami a pozícií katolíckej cirkvi v spoločnosti. „Chceme prispieť k tomu, aby tak, ako cirkev patrí do spoločnosti, prevzala zodpovednosť aj za otázku politickej kultúry. Ide o to, aby politické strany poznali náš názor na spoločnosť a my budeme radi počúvať ich názory na to, ako riešiť možno aj ťažké situácie, ktoré sú v spoločnosti,“ vysvetľuje iniciatívu KBS jej hovorca Jozef Kováčik. Podľa sociológa Miroslava Tížika katolícka cirkev tým pripomína svoju výraznú politickú moc. „Zverejnili, že oni majú záujem stretnutia organizovať. Keby náhodou niekto odmietol, vyznelo by to, že to sú tí, čo ignorujú veľkú časť spoločnosti,“ hovorí. K rímskokatolíkom sa na Slovensku hlási takmer 70% ľudí. „Katolícka cirkev sa tvári, že vystupuje za túto časť,“ dodáva sociológ s tým, že hoci sa títo ľudia považujú za katolíkov, priamo k cirkvi sa všetci nehlásia. Stretnutia arcibiskupa s politikmi majú mať neformálny charakter. „Žiadne dohody neboli ani nebudú,“ tvrdí Kováčik. Podľa Tížika je však všetko, čo odznie, druhom nepísanej dohody. „Je to odkaz pre politické strany, aby brali do úvahy, čo sú priority katolíckej cirkvi. Vždy potom pripomenie, že diskutovali s politickými stranami a upozornili ich, čo sa môže stať, že budú protestovať, ak budú presadzovať určitý typ zákonov,“ hovorí Tížik. Stretnutia organizované Konferenciou biskupov Slovenska sa nezdržujú v poriadku ani politológovi Miroslavovi Kusému. „Som v rozpakoch, čo takýmito akciami cirkev sleduje. Nemali by to robiť. Dôvod, prečo sa do toho cirkev takýmto spôsobom zamiešava, sa mi nezdá celkom kóšer,“ myslí si Kusý. Predstavitelia Konferencie biskupov Slovenska sa so zástupcami politických strán stretli aj pred voľbami pred dvoma rokmi. Rokovať majú

o smerovaní krajiny počas štyroch rokov a zachovaní kresťanských hodnôt. „Slovenská republika sa podľa ústavy definuje ako štát, ktorý nie je viazaný na žiadnu ideológiu. Ale vidieť snahu cirkvi ovplyvňovať politickú scénu. Je to mäkká forma Gorily,“ tvrdí Tížik. „Cirkev si plní svoje nezastupiteľné miesto v spoločnosti a nikto jej do toho nevstupuje. Ale prečo sa montuje do záležitostí, ktoré sú konfrontačné?“ pýta sa Kusý. Evanjelická cirkev podobné stretnutia organizovať neplánuje. „Nemyslíme si, že my by sme mali byť iniciátormi stretnutí a nejaké záujmy podnecovať. Pokiaľ nás lídri politických strán oslovia, nebránime sa stretnutiam. Nerobíme to však organizovane ako bratia z katolíckej cirkvi,“ povedal generálny dozorca Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania Pavel Delinga. V mnohých krajinách západnej Európy by si podľa Tížika politické strany nedovolili robiť podobné stretnutia s predstaviteľmi cirkvi. „Takéto pokusy vidieť skôr v postkomunistických krajinách, v západnej Európe je takéto niečo v podstate neprípustné. Je to proti princípom moderných sekulárnych štátov, ktoré tam fungujú,“ povedal Tížik. Strany Most - Híd a SaS na stretnutiach nevidia nič výnimočné. „Cirkev považujeme za veľmi dôležitého aktéra v spoločnosti, a preto je prirodzené, že sa takéto stretnutia dejú. Nie je to však len pred voľbami,“ povedala hovorkyňa SaS Tatiana Tóthová. O čom budú rozhovory, konkretizovať nechcela. „Diskutovať budú na rôzne témy bežného života, o cirkevných témach, určite aj o vymenovaní Jozefa Hal'ka za pomocného biskupa v Bratislave. Pán predseda sa občas stretáva s predstaviteľmi cirkvi a nevidíme v tom nič zvláštne alebo výnimočné,“ povedala tlačová tajomníčka strany Most - Híd Zuzana Bačiak Masaryková.

Ako prvé si pozvali KDH

Predseda Konferencie biskupov Slovenska Stanislav Zvolenský sa včera v rámci predvolebných stretnutí s politikmi ako s prvými rozprával so zástupcami KDH. „Z našej strany ide predovšetkým o podporu ochrany rodiny ako spoločenstva muža a ženy, o podporu viacerých rodín, o ochranu života od počatia až po prirodzenú smrť,“ povedal Zvolenský. „Pre nás je dôležitá aj téma výhrady vo svedomí, ktorú znovu pripomíname ako veľmi

užitočnú, aby sa ňou politici aj v nasledujúcom období zaoberali,“ upozornil. Predseda KDH Ján Figel' tvrdí, že „konštruktívna spolupráca medzi štátom a cirkvou a náboženskými spoločnosťami môže byť na osoh celej spoločnosti. Chceme na takomto vzťahu pracovať. Jeho vyjadrením nie sú len témy základnej zmluvy medzi SR a Svätou stolicou, ktorú zatiaľ nemáme skompletizovanú, ale aj legislatíva a praktické otázky v oblasti sociálnej služby, vzdelávania, zdravotníctva, kultúry,“ povedal.

Predseda KBS arcibiskup Zvolenský sa chce pred voľbami stretnúť so zástupcami všetkých strán, ktoré majú podľa prieskumov šancu dostať sa do parlamentu

Eva Okoličániová, (sita)

Pravda 08/02/2012

Volič, vôľa tvoja

Fiat voluntas Tua, buď vôľa Tvoja. Takéto heslo si zvolil arcibiskup Stanislav Zvolenský, metropolita katolíckej cirkvi a predseda Konferencie biskupov Slovenska. Akú vôľu chce ponechať svojim ovečkám v parlamentných voľbách, je však viac ako nejasné. Väčším politickým stranám ponúka stretnutia s „neformálnym charakterom“. Päť týždňov pred tým, ako majú občania rozhodnúť, komu odovzdajú svoj hlas. Prvé rokovanie - s KDH - prebehlo očividne ako po masle. Vari by bolo logickejšie, keby cirkev pred tým, ako strany dávali dokopy volebné programy, predložila svoj pohľad na to, ako by sa mohli v dnešnej kríze riešiť každodenné sociálne problémy, alebo aktuálne otázky morálky v politike a podnikaní. No teraz dodatočne sondovať, aké majú kandidáti na poslancov názory na to či ono, tému „skompletizovania“ základnej zmluvy so Svätou stolicou nevynímajúc? To potom budú biskupi dávať verejné požehnanie? Ako sa toho pred dvoma rokmi v prospech jednej strany domáhali niektorí farári zo Spišskej diecézy? Keby sa predstavitelia cirkvi nezáväzne stretávali s politikmi i častejšie, možno by im to prospelo - obojstranne. Ale takéto gestá tesne pred voľbami čím si zapáchajú. A nie myrhou. Ľudia sú dostatočne skúsení na to, aby si zvolili z politickej ponuky sami. Nepotrebuje na to rozhodcov na kancel'och.

Martin Krno, Pravda 08/02/2012

Kňazi chcú pred voľbami počuť názory politikov

Biskupi obchádzajú lídrov najväčších politických strán

Saleziani vydali brožúru, kde hodnotia strany a ponúkajú ich dotazníkové odpovede.

Po kampani pred vlaňajším sčítaním obyvateľstva sa cirkvi angažujú aj pred marcovými predčasnými voľbami. Bratislavský arcibiskup a metropolita Stanislav Zvolenský sa včera stretol s vedením Smeru aj SDKÚ, v utorok rokoval aj s predsedom KDH Jánom Figelom. Do pondelka sa zástupcovia Konferencie biskupov Slovenska chcú stretnúť aj s predstaviteľmi ďalších „relevantných strán s reálnou možnosťou dostať sa do parlamentu“. Rímskokatolícka cirkev chce na politikov vplyvať, aby v parlamente presadzovali kresťanské hodnoty. „Predovšetkým ide o podporu ochrany rodiny ako spoločenstva muža a ženy, o podporu viacdenných rodín, ochranu života od počatia až po prirodzenú smrť,“ povedal po stretnutí s Figelom pre agentúru Sita Zvolenský.

Témou je aj Gorila

Biskupov zaujímajú aj názory politikov na témy, ktoré priamo ovplyvnia ich budúcnosť - možná odľučka od štátu či zmena financovania cirkvi. „Snažíme sa ukázať, že cirkev je konštruktívnou súčasťou spoločnosti, a nie parazit, ako to, žiaľ, médiá často predstavujú,“ tvrdí hovorca KBS Jozef Kováčik. So stranami, ktoré majú záujem, rokuje aj druhá najväčšia - evanjelická cirkev. „Zatiaľ nás oslovili predstavitelia KDH, rozprávali sme sa s nimi o súčasnej situácii v krajine a ich názore na očistu politiky od morálne nedôveryhodných ľudí,“ hovorí generálny dozorca evanjelickej cirkvi Pavel Delinga. Kým KBS a evanjelici informujú o záveroch stretnutí len skusmo, saleziáni Dona Bosca sa pokúsili názory politikov na kresťanské hodnoty sprostredkovať priamo veriacim. Odvčera je v predaji 40-stránková brožúra Kresťan a voľby, v ktorej sa katolícky kňaz Jozef Vadkerti zamýšľal nad voľbami. SDKÚ v brožúre napríklad označuje za stranu, ktorá nedokázala odolať pokušeniam a nástrahám moci. „Na začiatku to bola výborná alternatíva k tomu, čo

sa dialo za Mečiara. No keď uverili vlastnej moci a určitý čas tu takmer absentovala ľavica, začalo sa diať to, čo vyvrcholilo kauzou Gorila,“ napísal kňaz. Podobne kritizuje aj populizmus či nacionalizmus ďalších strán. „Nešlo nám o strany, ale skôr o ich prejavy, aby sme mohli poukázať na vhodnosť či nevhodnosť konania alebo mlčania,“ hovorí riaditeľ vydavateľstva Don Bosco Ján Miško.

Dotazník pre kandidátov

Brožúra obsahuje aj stanoviská najsilnejších strán na otázky kľúčové pre cirkev. Z deviatich strán odpovedali iba kandidáti KDH, Obyčajných ľudí, SDKÚ a jeden kandidát SNS. Kým odpovede členov KDH a aj väčšina SDKÚ sú ako cez kopírak, Obyčajní ľudia odpovedali veľmi rozmanito. Časť kandidátky podporuje napríklad eutanáziu, pokusy s embryami, klonovanie ľudí či adopcie pre homosexuálne páry. „Výhodnotenie odpovedí a neodpovedanie už necháme na čitateľov,“ vraví Miško. Politológ Juraj Marušák vníma aktivitu cirkvi pred voľbami ako snahu o zvýšenie vplyvu na charakter budúcich rozhodnutí, ktoré sa môžu dotýkať aj ich bezprostredných záujmov. „Záujem o takúto komunikáciu je legitímny dovtedy, kým si cirkev udržia nezávislosť a neidentifikujú sa s nejakou stranou,“ mieni. Stretnutia strán považuje za štandardné aj poslanec Smeru Vladimír Faič, ktorý bol vo včerajšej delegácii Smeru. „Je úplne normálne, ak sa v čase formovania volebných programov zaujímajú o také vážne témy, ako sú zamestnanosť, sociálne otázky či ochrana rodiny,“ hovorí.

Michal Piško
SME 09/02/2012

Otázky pre politikov

- Podporujete povolenie eutanázie?
- Podporujete manželstvo ako výlučný vzťah muža a ženy?
- Podporujete pokusy s bunkami z ľudských embryí?
- Podporujete motivovanie sociálne odkázaných nežit' iba zo štátnej pomoci?
- Podporujete obmedzenie hazardu, pornografie, násilia či návykových látok?

Modlitby za obeť mrazivej vlny

Pápež Benedikt XVI. na svojej pravidelnej stredajšej generálnej audiencii vyzval na modlitby za obeť mrazivej vlny, ktorá zasiahla Európu a vyzval ostatných, aby pomáhali tým, čo sa ocitli v núdzi. Európa bojuje už vyše týždňa s extrémnym počasím, v odľahlých dedinách na Balkáne uväznil sneh tisíce ľudí. V extrémnom mraze, ktorý dosiahol až -36 stupňov Celzia, zomreli stovky ľudí, zväčša bezdomovcov. V súvislosti s pokračujúcou vlnou extrémnych mrazov maďarská polícia zaznamenala už 55 prípadov úmrtia. Maďarskí meteorológovia v stredu varovali pred extrémne nízkymi teplotami, ktoré by mali v južných častiach krajiny klesnúť pod mínus 20 stupňov Celzia. Mimoriadne studené počasie zabilo v Rusku od začiatku roka najmenej 110 ľudí. Studený front, ktorý zasiahol strednú a východnú Európu v minulom týždni, zabíjal aj na Ukrajine, v Poľsku a v Rumunsku. V Krasnodarskom regióne pri Čiernom mori úrady pre silné mrazy uzavreli školy. Nezvyčajne nízke teploty v centre európskej časti Ruska budú pokračovať aj v nastávajúcich dňoch a počas víkendu teploty ešte klesnú, varovali meteorológovia. V Moskve dosiahne teplota až mínus 28 stupňov a podľa predpovedí silné mrazy potrvávajú až do pondelka. Ruský čiernomorský prístav Novorossijsk a jeho okolie v utorok zasiahla prudká víchrica, ktorá po sebe zanechala 74 zranených a spôsobila prerušenie dodávok elektriny pre asi 7500 obyvateľov.

JÁN FELIX, Šport 09/02/2012

Odsúdili „prvého teroristu“

Prvého Slováka stíhaného pre prípravu teroristického útoku dnes odsúdili na takmer 9 rokov. Do väzenia napokon nepôjde za terorizmus. Súd ho uznal vinným z obchodovania s omamnými látkami a z nedovoleného ozbrojovania. 35-ročný farmaceut ešte v roku 2010 vypovedal, že pripravoval bombové útoky na kostoly, lebo cirkev manipuluje ľudí a brzdí pokrok. Neskôr drogový závislý muž túto výpoveď odvolal.

TA3, 09/02/2012

Pomáham cirkvi. Kritizujem ju zvonku

Ten, ktorý vyzliekol sutanu. Miroslav Kocúr pre HN

Odišiel z kňazskej služby, no teológii sa venuje naďalej. Nedávno vydal úspešnú knihu theoBlogy a je známy aj tým, že kritizuje cirkev za to, že sa nevyjadruje k témam ako Gorila. Miroslav Kocúr.

Médiá nedávno riešili, či by sa cirkev mala priamo vyjadrovať aj ku kauzám typu Gorila. Vaša odpoveď bola kladná, na rozdiel od väčšiny cirkevných predstaviteľov.

Myslím si, že je namieste očakávať, že témy, ktoré hýbu Slovenskom v ktorom sa osemdesiat percent ľudí hlási ku kresťanstvu - budú komentované aj z kresťanského hľadiska. A že zásadné postoje bude formulovať najmä cirkev, pre ktorú sú otázky morálky podstatnou súčasťou agendy. Určité stanoviská zaznievajú vnútri cirkvi, no verejnosť nemá šancu z nich veľa zachytiť.

Vyjadrovať sa k nejednoznačným a neuzatvoreným kauzám, medzi ktoré patrí aj Gorila, však môže byť pre cirkev riskantné.

Iste, nikto však od nej nežiada, aby odsudzovala konkrétnych ľudí. Skôr sa očakáva jasné vyjadrenie ku klientelizmu a korupcii, uchopenie morálnej roviny tohto problému. Tá sa v spoločnosti už takmer netematizuje, kauzy sa zväčša skloňujú len na vecnej úrovni ak sa niečo dokáže, ak súd spravodlivo rozhodne... Ten však často rozhodne inak a ľudia potom prežívajú pocity bezmocnosti, ktoré by mohol sčasti zmierniť hlas morálnej autority. Na druhej strane, od predstaviteľov cirkvi už v skutočnosti ani nikto zásadné slová nečaká.

Oni sami však argumentujú, že neustále apelujú na Desatoro, a tým kauzy tohto typu kritizujú. Nepriamo.

Desatoro je, samozrejme, dobrá vec, ľudom však treba poukázať na jeho súvislosť so súčasnosťou, odhaľovať sofistické spôsoby, prostredníctvom ktorých sa Desatoro obchádza. Pokiaľ sa tak nedeje, ľudia ho vnímajú ako čosi staré tritisíc rokov, čo nemá súvis s realitou, ktorá ich obklopuje.

Ako bývalý kňaz poznáte cirkev znútra. Čo je podľa vás dôvod, že sa takéto veci skôr ignorujú?

Neviem. Asi najmä prepojenie so zainteresovanými ľuďmi.

S ľuďmi zainteresovanými v kauzách typu Gorila?

Veľa ľudí si ešte pamätá, ako éra mečiarizmu spôsobila nielen rozkol v rámci Konferencie biskupov, ale zároveň vrhla zlé svetlo na celú cirkev, keďže časť biskupov sa úplne otvorene pridala na stranu Vladimíra Mečiara. A tieto rany nie sú dodnes zacelené. Protagonisti týchto sporov sú na cirkevnej pôde stále prítomní. Asi aj preto je tu tá zdržanlivosť.

V minulosti ste kládli otázku, či je cirkev vôbec schopná zaujímať stanovisko k spoločenským kauzám, pretože ako inštitúcia má bližšie k monarchii, kým spoločnosť je demokratická.

Áno, v cirkvi je moc sústredená do rúk jediného človeka, neexistuje v nej delenie moci na legislatívnu, súdnu a výkonnú, čo spôsobuje jej veľkú netransparentnosť. Zvyšok spoločnosti, napriek tomu, že ho trápia klientelizmus a korupcia, je neporovnateľne transparentnejší. Možno práve to je ten problém. Čo sa týka moci, som presvedčený, že je lepšie ju deliť, ako sústrediť do rúk jednotlivca.

Bol aj toto dôvod, že ste pred rokmi vyzliekli kňazské rúcho?

Jeden z hlavných. Zjednodušene by sa dalo povedať, že cirkev nenaplnila ideál, s ktorým som po revolúcii ako študent medicíny odchádzal do seminára. Čím dlhšie som v nej pôsobil, tým sa mi zdala plytkejšia, až som postupne dospel k názoru, že je to - v úvodzovkách - firma ako každá iná. Trápilo ma, keď mi ľudia hovorili svoje námietky voči cirkvi a ja som nevedel, ako ju obhájiť. A tak som sa rozhodol, že nebudem niesť spoluzodpovednosť za veci, s ktorými nesúhlasím.

Čo vám prekážalo najviac?

V čase, keď som intenzívne riešil konflikt svojho idealizmu s realitou, sa odhalili pedofilné škandály. Bol som sklamaný nielen z toho, ako sa k nim stavala cirkev na oficiálnej rovine, ale aj z osobných postojov mojich kolegov. Zo snahy čo najmenej tento problém rozoberať, čo najmenej o ňom hovoriť. Mój odchod z kňazskej služby však vnímam zároveň aj ako hlboko osobnú záležitosť,

ktorú by som nerád rozoberal na stranách novín.

Aj cirkev sa mení a reformuje. Nevideli ste spôsob, ako jej pomôcť vyvíjať sa smerom, ktorý osobne považujete za správny?

Mám pocit, že cirkvi môžem pomôcť skôr taktó - zvonku. Keď o problémoch, ktoré ma v súvislosti s ňou trápia, hovorím na verejnosti. Účinok mojich slov môže mať zásadnejší vplyv, ako keby som pôsobil vnútri cirkvi, kde by boli aj tak zametené pod koberec.

Narážate na svoje blogy?

Tým, že som začal písať blogy, sa môže s mojim názorom konfrontovať omnoho viac ľudí vrátane veriacich. V oficiálnych katolíckych médiách nie je priestor na diskusiu o kontroverzných témach.

Komunikujete aj priamo s cirkevnými predstaviteľmi?

Skôr nepriamo. Občas sa dopĺňame v rámci médií, najmä keď vzájomne nesúhlasne reagujeme na svoje stanoviská. Pod cirkvou však netreba chápať len biskupov a kňazov, ale aj laikov. Zaradil som sa do čoraz početnejšieho množstva teológov v rámci Európy i Slovenska, ktorým bol síce odobraný súhlas na výučbu v rámci teologických fakúlt, avšak nie možnosť poukazovať na rôzne aspekty cirkevného života.

Pomáha tento pohľad zvonku?

Odkedy už nesedím len v kostole ako úradný služobník cirkvi, debatujem o veciach viery s ľuďmi viac. A dostávam aj mnoho priamych otázok, ktoré by sa mi ako kňazovi báli položiť. V tejto súvislosti však cítim potrebu zdôrazniť, že rozhodne nie som voči cirkvi negatívne naladený.

Ste bývalý kňaz, ktorý si založil rodinu. Aký je váš názor na zrušenie celibátu?

Osobne túto tému veľmi neriešim, no určite sa mi zdá protirečivé, že cirkev na jednej strane oslavuje rodinu, na druhej strane svojím najvernejším služobníkom neumožňuje si ju založiť. Akoby každý, kto žije pre nejakú verejnoprospešnú službu - lekár, sestra či učiteľ - musel byť zákonite slobodný. Predstavte si, že by lekár musel odísť zo služby len preto, že si založil rodinu. Ved' to je absurdné. Jedného dňa sa podľa mňa ukáže, že riešiť

túto otázku takýmto spôsobom nebolo celkom správne.

Iveta Baková, HN 10/02/2012

Kto je Miroslav Kocúr

Vyštudoval teológiu na Univerzite Komenského v Bratislave, študoval aj na Biblickom inštitúte v Ríme, Hebrejskej univerzite v Jeruzaleme a na Gregoriánskej univerzite v Ríme. V roku 2003 odišiel z kňazskej služby. Bol riaditeľom Katolíckeho biblického diela na Slovensku, spoluzakladateľom a prvým riaditeľom Bilingválneho gymnázia C. S. Lewisa v Bratislave. Prednáša na BISLA v Bratislave. Je autorom odborných publikácií, reflexií pre domáce i zahraničné inštitúcie, vlni mu knižne vyšla zbierka blogov pod názvom theoBlogy.

Reštaurátori našli unikátny objav

Unikátny objav našli reštaurátori počas záchranných prác v Katedrále svätého Emeráma na Nitrianskom hrade. Dobové steny odkryli najstaršiu nástennú maľbu z druhej polovice 14. storočia.

Reštaurátori hovoria o výnimočnom objave.

Vladislav Plekanec, reštaurátor: „Konkrétne sa jedná o stredovekú freskovú výzdobu.“

Redaktorka: „Tá sa od doteraz objavených diel líši.“

Vladislav Plekanec, reštaurátor: „Slávnú taliansku ... nastúpili na uhorský trón Anjouovci, neapolský teda rod, ktorý sem dotiahol množstvo umelcov z Talianska. Výnimočná je kvalitou spracovania. V dobe svojho vzniku už bola budovaná veľmi progresívnym spôsobom.“

Redaktorka: „Freska sa zachovala len vďaka rano-barokovému oltáru snímania z kríža.“

Vladislav Plekanec, reštaurátor: „Tento oltár prekrýva hlavnú časť tej fresky, na zvyšnej stene bola v baroku tá freska osekaná, takže sa nám zachovala len v takom torzálnom stave.“

Redaktorka: „Pravdepodobne ide o christologický výjav. V dolnej časti kostola sa totiž nachádzali hroby svätého Beňadika a Svorada. Reštaurátorské práce v hradnej katedrále pokračujú už šiesty rok. Odpovede na ďalšie otázky historikov dá až podrobnejší výskum.“

Monika Mat'ová, STV 2, 09/02/2012

Saleziáni vysielajú mladých na Sibír, do Afriky aj na Luník IX

Príprava na dlhodobú misiu trvá mesiace a treba rátať aj s výdavkami.

BRATISLAVA. Dobrovoľníkov do rozvojových krajín vysielajú viaceré organizácie. Občianske združenie Savio je zamerané predovšetkým na pomoc deťom a mladým ľuďom v menej rozvinutých krajinách a regiónoch. Momentálne pripravuje na dlhodobé misie dve desiatky mladých ľudí. Dobrovoľníci pôsobia pri saleziánskych misiách či už v Afrike, na Sibíri, ale aj na košickom sídlisku Luník IX.

Príprava trvá mesiace

Učiteľka Mária Peciarová, pôsobila šesť mesiacov ako dobrovoľníčka na Sibíri. Absolvovala desaťmesačnú prípravu v Savio, intenzívny jazykový kurz a potrebné očkovanie. „Celkovo moja príprava trvala rok a pol. Približne v polovici prípravy som si zvolila konkrétnu misiu,“ hovorí dobrovoľníčka,

ktorá dnes organizuje rôzne aktivity pre ľudí po návrate z misií. V Al-dane a neskôr v Jakutsku pomáhala saleziánom pri práci s deťmi a mladými ľuďmi.

Misie nie sú zadarmo

Na nákladoch na misiu sa podieľajú aj samotní dobrovoľníci. „Platila som si očkovanie, do Ruska stačila vakcinácia proti žltacke, zdravotné a sociálne poistenie za mňa platilo Savio,“ hovorí Peciarová. Elena Holá, koordinátorka dobrovoľníkov v OZ Savio dodáva, že dobrovoľníci si hradia aj náklady na víza a podľa svojich možností prispievajú aj na letenky. Ako si zariadia voľno na dlhodobý pobyt, záleží na konkrétnej dohode so zamestnávateľom. „Najčastejšie sa stretávam s tým, že prácu ukončia a po návrate z misie si hľadajú inú. Nezriedka sa stáva, že ich misia nasmeruje do inej oblasti,“ uzavrela Holá. **(vju), SME 10/02/201**

Ateisti medzi židmi

Najnovší prieskum verejnej mienky ukazuje, že až 80 percent Izraelčanov verí v Boha. V sekulárnych kruhoch to vzbudzuje obavy, že takto sa nikdy nepodarí raz a navždy oddeliť štát od náboženstva, čo je stav, ktorý prináša skôr problémy ako výhody. Ja som tiež za jasnejšie vymedzenie toho, kam siahajú kompetencie rabínov a kedy je už za hranicou únosnosti riadiť sa len náboženskými textami. Neprekáža mi však, že 80 percent ľudí sa označuje za veriacich a pravdupovediac nevidím celkom súvislosť medzi týmto faktom a neochotou zmeniť súčasný stav. Zmeniť ho nechcú alebo nemôžu rabíni a politici, a nie veriaci, alebo teda väčšina z nich. Poznám veľa veriacich Izraelčanov. Od tých s jarmulkou, ktorým ak prídu na návštevu, servírujete na plastových tanieroch, lebo nemáte istotu, či sa raz na tých vašich nepomieslo mliečne a mäsité, cez takých, čo sa v synagóge ukázu len pri rodinných udalostiach, až po tých,

čo veria, ale nemusia to verejne deklarovať. Drvivá väčšina z nich nemá problém s tým, aby bola viera v Boha súkromnou záležitosťou a aby tí, čo neveria, neboli pre svoj ateizmus obmedzovaní. Takíto ľudia nepredstavujú hrozbu pre sekularizáciu verejného života, len chcú svoje právo vyznávať svojho Boha.

Problémom sú tí, ktorým súčasný stav vyhovuje. Ani moji hlboko veriaci a takmer do bodky praktizujúci známi nemajú napríklad problém (a ukazujú to aj prieskumy) s tým, že niekto konvertuje u reformného rabína. Ich vlastný rabín, a čo je ešte horšie, i ministerstvo vnútra, však takého konvertitu neuznávajú. To je len jeden z príkladov, keď je náboženské a politické vedenie štátu odtrhnuté od názorov občanov. Postupné oddeľovanie štátu od náboženstva tak paradoxne nebrzdí nábožná väčšina, ale menšina, ktorá sa bojí o stratu vplyvu.

Jana Shemesh, SME, 10.2.2012